05/07/2026

Οι χώροι φροντίδας ηλικιωμένων στα μοναστήρια του Αγίου Όρους

/ Αγιορείτικα



Όλα τα μοναστήρια είχε ξεκινήσει να επισκέπτεται, όταν πρωτοδιορίστηκε, ένας από τους διοικητές του Αγίου Όρους που δεν βρίσκεται σήμερα στη ζωή. Από ένα σημείο και μετά ζητούσε να δει και το γηροκομείο κάθε μονής. Τόσο του είχε κάνει εντύπωση η φροντίδα των υπερήλικων μοναχών από τους νεότερους. Και στο τέλος είπε: «μάλλον, όταν γεράσω δεν είναι να βασιστώ στα παιδιά μου, θα έρθω εδώ να γηροκομηθώ».

Η φροντίδα, άλλωστε, των ηλικιωμένων μοναχών προβλέπεται ρητά από τη νομοθεσία του Αγίου Όρους και τον καταστατικό του χάρτη, ενώ το διακόνημα του γηροκόμου δεν θεωρείται βάρος. Αντιθέτως βιώνεται ως μια ειδική

πνευματική εργασία και πάντα συνοδεύεται από μεγάλο και ειλικρινές ενδιαφέρον, για να υπηρετήσει κανείς τον άρρωστο, τον υπερήλικα, τον αναξιοπαθούντα.

«Σε όλα τα μοναστήρια, σχεδόν υπάρχουν πτέρυγες, τρόπον τινά, γηροκομείων όπου περιθάλπονται οι υπέργηροι. Μάλιστα, υπάρχουν και μοναχοί, οι οποίοι ασχολούνται με αυτό το θέμα. Δηλαδή, όπως υπάρχει το διακόνημα του αρχοντάρη, ο οποίος υποδέχεται τους επισκέπτες, έτσι υπάρχει και το διακόνημα του γηροκόμου. Προβλέπει για αυτούς τους προβεβηκυίας, προχωρημένης ηλικίας και τους έχοντας ανάγκη κάποιας στήριξης μοναχούς να υπάρχει ο γηροκόμος, ο οποίος τους φροντίζει, σε οτιδήποτε θα έκανε ένας νοσοκόμος ή ένας ειδικός σε ένα γηροκομείο», ανέφερε, μιλώντας στο ΑΠΕ-ΜΠΕ, ο Αρίστος Κασμίρογλου, αναπληρωτής πολιτικός διοικητής της Μοναστικής Πολιτείας του Αγίου Όρους. Από εκεί και πέρα, όπως επισήμανε, «υπάρχει εδώ και πολλά χρόνια κέντρο υγείας στις Καρυές, το οποίο έχει και αρκετές ειδικότητες γιατρών. Εκεί νοσηλεύονται όσοι χρειάζονται μια αρχική νοσηλεία. Γιατί αν οι ανάγκες είναι μεγαλύτερες μεταφέρονται στα νοσοκομεία, είτε του Πολυγύρου που είναι το πλησιέστερο, είτε συνηθέστερα της Θεσσαλονίκης».

Με αφορμή, εξάλλου, την επικείμενη αποκατάσταση πτέρυγας της Ιεράς Μονής Αγίου Παύλου για να διαμορφωθούν χώροι φροντίδας ηλικιωμένων ατόμων (με χρηματοδότηση της Περιφέρειας Κεντρικής Μακεδονίας μέσω του ΕΣΠΑ), ο πατήρ Νικόδημος, από την εν λόγω μονή, ανέφερε στο ΑΠΕ-ΜΠΕ: «στον Καταστατικό Χάρτη του Αγίου Όρους προβλέπεται κάθε μονή να διατηρεί νοσοκομείο, φαρμακείο και γηροκομείο, βασικά για τους αδελφούς της μονής και για τους εργαζόμενους και ευρύτερα και για τους επισκέπτες. Ως εκ τούτου, η Μονή Αγίου Παύλου, όπως και οι υπόλοιπες 19 μονές, στοιχούσα σε αυτό το νομοθέτημα αλλά και πριν από το νομοθέτημα, πάντα είχε χώρο φροντίδας των ηλικιωμένων ιδιαίτερα μοναχών και τυχόν εργαζομένων κ.λπ».

Σήμερα, η Μονή Αγίου Παύλου διαθέτει χώρο φροντίδας ηλικιωμένων ατόμων, ο οποίος, ωστόσο, είναι απαραίτητο να εκσυγχρονιστεί. Στο πλαίσιο αυτό εκπονήθηκε σχετική μελέτη, η οποία εγκρίθηκε από την αρμόδια υπηρεσία του κράτους, που είναι για το Άγιον Όρος η υπηρεσία του ΚΕΔΑΚ, αργότερα εγκρίθηκε και από το Κεντρικό Αρχαιολογικό Συμβούλιο και τώρα πλέον είναι έτοιμη προς υλοποίηση. «Θα είναι ένας χώρος με 4 αυτοτελή δωμάτια και εξυπηρέτηση κάθε δωματίου για υπερήλικες μοναχούς και τυχόν εργαζόμενους στη μονή οι οποίοι έδωσαν τη ζωή τους για 30, 40, 50 χρόνια και πλέον συγκαταλέγονται στους ωφελούμενους, αν παραστεί ανάγκη», προσέθεσε ο πατήρ Νικόδημος. Σε ό,τι αφορά το σύνολο των μονών, δεν είναι σταθερός ο αριθμός των εξυπηρετούμενων στους χώρους φιλοξενίας υπερηλίκων, ενώ ανάλογα με την περίσταση και τις

ανάγκες για ιδιαίτερη φροντίδα και προστασία μπορεί να κυμαίνεται από κανένα έως πέντε άτομα. Δίπλα τους, σε κάθε μονάδα βρίσκεται πάντα ένας σταθερός υπεύθυνος διακονητής και κατά περίσταση δύο ή τρεις, αν είναι περισσότεροι αυτοί που έχουν ανάγκη περιθάλψεως. «Όταν δεν είναι κατάκοιτος κάποιος, μετέχει και στη Θεία Λατρεία. Αν είναι κατάκοιτος, εξυπηρετείται στα περισσότερα μοναστήρια. Κοντά στα γηροκομεία υπάρχει και ένα παρεκκλήσι για τυχόν πνευματικές ανάγκες αυτών που δεν δύνανται να μετακινηθούν», σχολίασε.

Για την εκκλησιαστική και πνευματική διάσταση του διακονήματος, διευκρίνισε ότι «δεν είναι βάρος, αλλά αντιθέτως είναι μια ειδική πνευματική εργασία». «Έτσι το βιώνουμε», είπε και υπογράμμισε: «πρόκειται για μια υπηρεσία στον αδελφό, τον ηλικιωμένο, τον ανήμπορο, όπως προβλέπεται και από τον νόμο και από τη διδασκαλία της Εκκλησίας μας. Το να υπηρετεί κανείς αρρώστους και αναξιοπαθούντες είναι μεγάλη πνευματική υπηρεσία. Αυτό το συναντάμε και στα Πατερικά βιβλία και στα Γεροντικά».

(Πηγή: ΑΠΕ-ΜΠΕ / Π. Γιούλτση)